

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas
Psalmorvm Decades**

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Hi in curribus & hi in equis, Nos autem in nomine domini dei nostri
inuocabimus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

enim si uera est invenitum esse, perfundit opinor, aut cogitet, id est, census & pro sensu, propheta qui nos faciat, s temerari esse afferat, super nos cum nihil sit hebraeus idem, etendatur) cum tenet, ut obstruunt os per fidem esse certe, prophetie frequenter, non tantum proprie dendum & docere.

los, de secundo ad fernigine, esse certe, incerti sunt. Similis praecepto, du holicum asserere, si acramento, certius us sic primus omni caci sunt & du tribus non creditur. Nunc cognoui, cognoscedi fac dicitur est uerbi.

xviii dei funu die illam, & pos us salis dextr Hoc est, quia quia non lo detram in po li, licet barba tribuit, panta etiam si ipsa vox, plena nus machi-

minus Chri alutis dextr iam Hebreis exera, non & emphasis onge uariac sum sicut,

Christum suum, hic generaliter accipi oportet, pro rege, quod reges olim ungebantur. Auget autem & hoc ipsum uerbū orationis exaudiendz, & salutis danda fiducia. Nosse enim se esse diuinatus ad aliquod opus uocatum, ad agit, tantū cauet, ne suis uiribus superbis, deo mandante deo, se agere, quod militer & in timore querat deum adiutorem, Sic enim psalmo. vii. erigit se idē propheta dicens: Exurge domine deus in precepto, quod mādasti, Quod hic breui uerbo, dicit, Christum suum, id est, quem, ipse unxit & regem cōstituit, & hoc quod agit agere uoluit. Inde David scribit, præliari bella domini, id est voluntate dei imposta & sibi demandata. Contra, qui uocati non sunt, prorsus in feliciter omnia tentant, sicut filii Israël monstrauerūt exemplo suo, Num. xiii. Ideo potius Christum suum, q̄ regē nostrū uoluit dicere, ut sele amarent dei mādato, non suo cōmodo, ut nūc uulgus solet pugnatorum.

Vtinam, tales essent & nostri illi Turcarū uoratores, qui populum Christi, Turcarū uo rum, corporū & animarū. Q̄ enim feliciter pugnauerimus haec tenus, auctum imp̄ tam de uiribus, q̄ de iustitia, coram deo & hominibus superbentes, De men sanctum dei prætextimus, factisq̄ tum uerbis, tum factis, omnia presumim⁹, & tamen coronas martyrum secure pro his omnibus promittimus, O fu Regū adula tor. Certe David rex religiosissimus, licet potens esset uiribus, tamen hīc psalmum addidit, quo eruditet populum, qua fiducia quibusq̄ uiribus ueller de se presumi, stultū uulgi plausum, qui regibus suis nihil nō arrogat, coercēs, & ad diuinā misericordiā conuertes, ideo salus dextræ dei, in uirtutib⁹ cū eo fuit, no bisceū autē gnocies sinistra nostra in infirmitatibus perseverat. Verū quid mirū in hac re bellica nihil cū David, nostris regibus esse cōmune, cum in fide Christi, sorte nostra prima, nihil nobis cum illo conueniat.

Hi in curribus & hi in equis,

Nos autem in nomine domini dei nostri inuocabimus.

Pulchra Eclipsis, quæ in Germanica lingua apte reddit, Sy mit roffen vñ ragen, subintelligit em uerbū, pugnāt uel pr̄sumunt, Cōtentio quoq̄ insig nis est, fide pura & firma incedēs, illi in equis, nos in noīe dñi, illi in uirtute uisibilitū, nos in noīe inuisibilis, illi sensu, nos fide nūtimur &c. Quādo autem interpres, uoluit reddere, inuocabimus, rectius dixisset, Nomen domini inuocabimus, licet enim hebraeus dicat, Inuoco in nomine domini, & audio in uoce domini, video in turba, latine tamen, Inuoco nomen domini, & audio uocē, memores erimus. Et Hiero. Nominis domini dei nostri recordabimus. Mira uere exhortatio & congressio belli, ut hostes, equis, & curribus, iusti folius nominis dei memoria, armati pugnant. Magna certe fides, quæ rāta au det memoria nominis domini. Habet & ipsum quoq̄ usus bellatorū usq̄ ho die, ut congressuri in memoriam reuocent, uel fortia facta patrum, uel priores uictorias, & alia quibus corda sua exhortentur & concident. Nostrorum autē principum est, nominis dei meminisse, in quo uniuersa salus & uictoria con sistit. Proverb. xviiij. Turris fortitudinis nomē domini, in ipso currit (sicut ac cinctus in

Congressio belli.
Memoria nominis dei.

cinctus in bellum) iustus & exaltabitur, id est, superabit & uictor erit, Cum autem in ipso, id est, in memoria & fide eius.

Emphasis autem insignis est, in uerbo, Memores erimus, nulli cognita, nill experto, sine dubio enim propheta hic experientiam suam signat. Quis enim putet, quenq[ue] sola memoria nominis domini uictorem fieri, nisi expertus fuerit? sed & q[uod] arduum id ipsum sit, ut nominis domini non obliuiscatur, quis crederet?

Bellum internum.

dat cum ibi urgeat mors, ignominia, conscientia & mille pericula, quibus ut multo uiolentioribus copijs intus oppugnatur cor, q[uod] corpus fons, ut distractum in præsentia & cirkūstantia & irruentia, amittat nomen domini. Neq[ue] satis est, semel ab initio cogitasse & inuocasse, sed perseveranti atq[ue] confidanti memoria meminisse oportet, usq[ue] in finem uictorio sum aduersus omnia terribilita & periculosa occursantia. Sicut enim impossibile est, ut nomen domini sue cumbat, cum sit æternum & omnipotens, ita impossibile, ut is cadat, qui in ipso haeredit & perseverauerit. Verum impius, in cuius auribus nomen dñi, apparet uile, ut quod sit, non nisi flatus & literæ transeuntes, h[ab]et tam grandia & insignia eius magnalia non capit, ideo relicto ipso, ponit canem brachium suum, confidit in homine, recedit cor eius a domino, confugiens ad baculum arundinis Aegypti, sicut de Saule dicitur, q[uod] mortuus sit in peccatis suis, quia in dominum deum Israel non sperauerit. Cetera mirabilia nominis domini, affectibus & experimentis relinquenda sunt, quādo uerbis & autibus ea nemo potest consequi.

*Evidentes fibi
ip[s]is.*

Ipsi obligati sunt & ceciderunt:

Nos autem surreximus & erecti sumus.

Hoc non dicitur historice uel non solum historice, sed magis prophetice, immo fideleriter. Soli enim fidei, deo præsumenti, licet canere Encomium ante uictoriā & rumorē ponere ante salutē, ut cui prorsus omnia licent, dum em̄ credit, iam habet, quod credit, quia fides non fallit, sicut credit, sic fieri ei. Sic Moses, Exo. xiiij, trepidantem populum, ab insequentibus Aegyptijs roborat certissima uictoria, dicens: Nolite timere, state & uidete magnalia domini, quae facturus est hodie, Aegyptios enim, quos nunc uidetis, ne qua[uod] ultra uidebitis, usq[ue] in æternum: Dominus pro uobis pugnabit, & uos tacebitis. Et ita factum est, Pharaone in curribus & equis præsumente, per aquā consumptus,

Pro, obligati sunt, melius Hiero, & hebraus, Incuruati sūt, seu incuruauerūt, absoluто uerbo, ut sonet defectū præsumentis de se uituit, quæ subtracta manu dei, in seipsa deficit & incuruatur, aduersario etiā non incuruante. In quo & antithesis pulchrius appetit. Incuruari enim & surgere opposita sunt, sicut & cadere & stare, quod erecti sumus hic dicitur. Porro, per incuruari & cadere, ita defectum, sicut per surgere & stare, profectum significat. Incuruari em̄ est infirmari & cadere penitus uinci, surgere est præualere, & stare est uincere, quibus uerbis, rem uelut ob oculos ponit, & uelut coram gestam describit, ad prouocandam fidem in deum, sic enim res habet, ut primum incuruentur & tandem cadant, primum surgant & tum subsistant.

Sed quid hoc, qui fatetur aduersarios curuari & cadere, certe simul fatetur eos prius surrexisse & stetisse. Nunquid & pios, dum surretiuros & statueros facit, simul indicat, prius curuatos & lapsos? Absit, uerba enim sunt fidei, defuturis tantu[m] orationis, securissime præsumentis, & rem ut geritur in oculis hominum.